

باید مباحث درمان و آموزش را از هم جدا کنیم

سپید: نظر شما راجع به طرح تحول سلامت چیست آیا با این طرح موافقت می‌کنید؟
موافقت می‌کنم یا نبودن از دو زاویه قابل بررسی است، یکی از دید بیماران و یکی هم از دید دانشجویان این عرصه. از دید بیماران بالاخره اگر طرح تحول سلامت درست تعریف و اجرا شود طرح خوبی است اما از منظر افراد باتجربه عرصه پزشکی همیشه

این نگرانی وجود دارد که در میانه کار اگر بودجه کافی فراهم نشود آن وقت روند درمانی بیماران با مشکل روبه‌رو می‌شود، بیمارانی که عادت کرده‌اند، به‌صورت رایگان خدمات درمانی را از بیمارستان‌ها دریافت کنند این بار وقتی که بیایند و مجبور به پرداخت هزینه شوند به‌نوعی با نارضایتی روبه‌رو خواهیم شد. دغدغه ما این است که این طرح با شکست مواجه نشود.

سپید: با توجه به اینکه الان بیمه‌ها توانایی لازم در پوشش‌دهی این طرح را ندارند و این طرح از نظر پوشش بیمه قطعاً چالش‌برانگیز است و وزارتخانه خواهد بود می‌خواستم از شما بپرسم با توجه به تجربه‌تان، آینده این طرح را چگونه می‌بینید؟

طرح تحول نظام سلامت متأسفانه علاوه بر این عیب‌هایی که برشمردید ایرادهای دیگری هم دارد، بحث اصلی تربیت صحیح پزشکان و نیروی انسانی در این حوزه است، با همه کارهایی که در بخش تامین دارو تجهیز مراکز بهداشتی و... صورت می‌پذیرد اگر نیروی انسانی این حوزه به شکل صحیح مورد تعلیم و تربیت قرار نگیرد تمام این طرح ممکن است با خطر شکست روبه‌رو شود. من معتقدم که نه در محیط درمانی می‌شود به خوبی آموزش داد و نه صرفاً در محیط آموزشی می‌شود خوب به درمان پرداخت، به‌علاوه مشکل دیگری که وجود دارد این است که وزرای بهداشت طرح‌های وزیر قبلی خود را دنبال نمی‌کنند و تا طرحی بخواهد به نتیجه برسد سیاست‌های کلی وزارتخانه با تغییر یک وزیر تغییر می‌کند. من معتقدم با علم بر اینکه جدایی دانشکده پزشکی از وزارت بهداشت و ملحق شدن به وزارت علوم

من سال ۱۳۳۲ در جهرم به دنیا آمدم، دوران دبستان و دبیرستان در جهرم گذشت و در همان شهر هم فارغ‌التحصیل دوران متوسطه شدم، سال‌هایی که در کنار درس و مدرسه به موسیقی، سینما و تئاتر هم خیلی علاقه‌مند بودم.

سپید: آن زمان شرایط برای اشتغال به این امور در جهرم مهیا بود؟ بله آنقدری که در جهرم استاد موسیقی وجود داشت در تهران نبود.

سپید: چه سازی را دوست داشتید؟
هم ویولن و هم سنتور را دوست داشتم که نزد استاد حساس یاد گرفتم. بعد به تئاتر روی آوردم و کلاً این موضوعات در کنار تحصیل کار فوق‌برنامه من در آن دوران بود.

سپید: موسیقی را در حد حرفه‌ای یاد گرفته بودید؟
خیر.

سپید: شغل پدرتان چه بود؟
پدرم تاجر بودند یک تاجر کوچک، تاجر بین‌المللی که نه اما بیشتر با دبی مرآده اقتصادی داشتند.

سپید: چند خواهر و برادر بودید؟
من تنها پسر خانواده‌ام و ۵ خواهر هم دارم.

سپید: پدرتان از همان دوران نوجوانی تاکید داشتند که حتماً پزشک شوید؟
بله، پدرم تحصیلاتش در حد ششم ابتدایی بود ولی برای ادامه تحصیل من بسیار مصر بودند.

سپید: آیا این اصرار به ادامه تحصیلات برای خواهران شما هم وجود داشت؟

بله، ولی آن ایام امکانات فرهنگی به شیوه کنونی وجود نداشت، مثلاً خواهری که از من بزرگ‌تر هستند اگر امکان ادامه تحصیل برایش مهیا بود حتماً این مسیر را می‌رفت، البته خواهر کوچک من پزشک داخلی هستند در دانشگاه استغفورد. برای ایشان بعداً از لحاظ فرهنگی امکانات مهیا شد و رفتند برای ادامه تحصیل اما برای بقیه خواهرانم بیشتر ازدواج در اولویت قرار گرفت.

سپید: دانش‌آموز درسخوانی بودید؟
بله. نه تنها در کلاس خودمان بلکه جزو دانش‌آموزان ممتاز شهرستان بودم. بعداً اینکه موفق به کسب دیپلم شدم بلافاصله در رشته زبان انگلیسی دانشگاه تربیت‌معلم قبول شدم، اما حین تحصیل مجدداً سال بعد در کنکور شرکت کردم و پزشکی دانشگاه تبریز قبول شدم.

سپید: چرا دانشگاه شیراز را انتخاب نکردید؟
ما چند هم‌دانشگاهی در رشته زبان انگلیسی بودیم که با هم قرار گذاشتیم برای پذیرش در دانشگاه پزشکی دوباره کنکور بدهیم.

سپید: این اتفاق برای شما افتاد که دوباره باهم باشید؟
خیر، بنده دانشگاه پزشکی تبریز قبول شدم، یکی از دوستان داروسازی اصفهان قبول شد و دیگری هم برای ادامه تحصیل به اهواز رفت.

سپید: دوران نوجوانی به چه رشته درسی علاقه‌مند بودید؟
پزشکی.

سپید: پس باعلاقه این رشته را انتخاب کردید. دلیل این علاقه چه بود؟
این علاقه مربوط به یک خاطره قدیمی است. خاطرم هست در آن دوران که در جهرم بودم، شهر ما شهر بسیار محرومی بود، همسر یکی از فامیل‌های ما به خاطر خونریزی فوت کرد، ایشان مادر چند فرزند بودند که می‌شد نجات پیدا کنند اما به‌دلیل محرومیت و نبود

پزشک فوت کردند این حادثه باعث شد به این فکر کنم که پزشک شوم و بیماران را رایگان معالجه کنم، این رایگان معالجه کردن بیماران در دوران دانشگاه بین من و دوستانم شکل گرفت و عهد کردیم که بعد از فارغ‌التحصیلی رایگان مداوا کنیم.

سپید: یعنی این اولین جرقه در ذهن شما بود تا پزشک شوید؟
بله دقیقاً.

سپید: بعد به عهدی که با خودتان بستید پایبند ماندید؟
در خوابگاه دانشگاه که بودیم می‌نشستیم با هم کلاسی‌ها راجع به این موضوع صحبت می‌کردیم. قرار ما این بود که هم رایگان معالجه کنیم و هم داروخانه‌ای تأسیس کنیم که دارو‌ها را به‌صورت

حمیده طاهری

محمد ابراهیم پارسا‌نژاد ۶۳ سال پیش در جهرم به دنیا آمد. تک پسر خانواده که دلبسته موسیقی و هنر بود ولی سر از پزشکی دانشگاه تبریز درآورد و تبدیل به یکی از متخصصان سرشناس زنان و زایمان شد که حالا سال‌هاست در دانشگاه علوم پزشکی شیراز درس می‌دهد. از سال ۱۳۶۵ تا اکنون، سیزده جایزه بین‌المللی از جمله جایزه انجمن نازایی آمریکا در سال ۱۹۹۶، چهار دوره برنده جایزه رویان، برنده جایزه برتر جراحان انجمن رازی، جایزه اول در مناقشه اخیر درباره استفاده سونوگرافی توسط متخصصان زنان موضع جالبی دارد: (بنده نه تنها مخالف سپردن این بخش به رادیولوژیست‌ها هستم بلکه برای این موضوع می‌جنگم، یک‌زمانی شما مشکل کلیه دارید یا مثلاً مشکل کیسه صفرا دارید که خارج از تخصص ما پزشکان زنان است و در این‌که سونوگرافی به کمک این بیماران می‌آید اصلاً بحثی نیست اما در حوزه تخصصی رشته زنان هرگز این بحث نباید به سمت متخصصین رادیولوژیست منحرف شود زیرا از صفر تا صد این ماجرا بر عهده متخصصان زنان هست و به اعتقاد من سونوگرافی به‌طور تخصصی برای این بخش به وجود آمده و حالا در بخش‌های دیگر اگر از این ابزار استفاده می‌شود الزاماً به این معنی نیست که ما نباید در این بخش ورود پیدا کنیم.)

شوید اما خب فقط هزینه پزشک مطرح نیست، خرج‌های بیمارستان هم هست، یعنی حتی شما اگر هزینه عمل را از بیمار دریافت نکنید اما همیشه هزینه‌های تخت و دارو و... را باید مریض پرداخت کند. من این‌گونه بیمارها را به بیمارستان‌های دولتی هدایت می‌کنم و ترتیبی می‌دهم که بیمه مخارج بیمارستان را بدهد و خودم شخصاً بابت جراحی هیچ هزینه‌ای از این افراد دریافت نمی‌کنم. بنده درست مراد سال ۱۳۵۸ از دانشگاه فارغ‌التحصیل شدم و به شهر خودم یعنی جهرم مراجعت کردم، در جهرم به‌عنوان رئیس بیمارستان انتخاب شدم، مدت ۳ سال رئیس بیمارستان بودم. بعد از طی این مدت در کنکور دستیاری شرکت کردم و دستیار رشته زنان شدم، مدت کوتاهی مشغول به خدمت بودم و بعد سال ۱۳۶۹ برای گذراندن دوران فلوشیپ به کشور آلمان عزیمت کردم. آنجا

رایگان در اختیار بیماران قرار بدهیم. درواقع در ذهنمان این بود که به مردم محروم به نحوی شایسته خدمت کنیم، بعدها که وارد جامعه شدیم متوجه غیرعملی بودن طرح ذهنی خود شدیم چون این کار واقعا امکان‌پذیر نبود اما یک‌چیز را خوب در نظر دارم و در طول ۴۰ سال دوران طبابت همیشه به آن پایبند بوده‌ام، اینکه هرگز اتفاق نیفتاده که برای معالجه هزینه‌ای بالاتر از تعرفه مصوب از بیماران طلب کنم.

سپید: اگر کسی به شما مراجعه کند که بضاعت کافی مالی برای درمان نداشته باشد، درمانش را به‌صورت رایگان انجام می‌دهید؟
جواب بنده که قطعاً مثبت است و صحت این جواب را هم از بیماران می‌توانم به مطب من مراجعه کرده‌اند می‌توانید جویا

باکارهایی شبیه تعیین جنسیت پی خواهید برد.

● به بنده گفتند گوش و حلق و بینی رشته لوکس و غیرضروری است درحالی‌که نیاز به پزشک زنان در آن دوره به‌شدت احساس می‌شد، از این رو به من پیشنهاد دادند در صورتی با دوره تخصص من موافقت می‌کنند که وارد رشته زنان بشوم، من هم قبول کردم که در رشته زنان ادامه تحصیل بدهیم.

● اگر طرح تحول سلامت درست تعریف و اجرا شود طرح خوبی است اما از منظر افراد باتجربه عرصه پزشکی همیشه این نگرانی وجود دارد که در میانه کار اگر بودجه کافی فراهم نشود آن وقت روند درمانی بیماران با مشکل روبه‌رو می‌شود، بیمارانی که عادت کرده‌اند، به‌صورت رایگان خدمات درمانی را از بیمارستان‌ها دریافت کنند این بار وقتی که بیایند و مجبور به پرداخت هزینه شوند به‌نوعی با نارضایتی روبه‌رو خواهیم شد. دغدغه ما این است که این طرح با شکست مواجه نشود. ■

● از سال ۱۳۶۵ تا هم‌اکنون، حدوداً ۳۰ سال، بنده ۱۳ جایزه بین‌المللی دارم. از جمله: جایزه انجمن نازایی آمریکا در سال ۱۹۹۶، ۴ دوره برنده جایزه رویان، برنده جایزه برتر جراحان انجمن رازی، جایزه اول شکوفایی و نوآوری و جایزه انجمن نازایی خاورمیانه

● بله، زمان‌هایی که خسته می‌شدم حوصله سروکله زدن با مریض‌ها را نداشتم خب در شهرستان اینگونه موارد وجود داشت که مریض‌ها بعضی اوقات به درب خانه دکتر هم می‌رفتند اما من به‌دلیل خستگی گاهی از پذیرششان خودداری می‌کردم، البته این خصیلت در ایام جوانی بیشتر مشهود بود. این تنها نکته‌ای بود که من از انجامش پشیمانم، اما در حال حاضر تمام حوصله من صرف بیمارانتان می‌شود.

● بنده به همه دانشجویانم عرض کرده‌ام که حلالشان نمی‌کنم اگر از این دانش در جهتی شبیه این موضوع استفاده کنند؛ اما اگر بگویند که با همین دستگاه خونریزی پشت جفت را بیابید درحالی‌که مادر در وضعیت بدحال است، آن وقت شما به ارزش عمل انجام‌شده در مقایسه

خلاصه گفت‌وگو

- جزو دانش‌آموزان ممتاز شهرستان بودم. بعداً اینکه موفق به کسب دیپلم شدم بلافاصله در رشته زبان انگلیسی دانشگاه تربیت‌معلم قبول شدم، اما حین تحصیل مجدداً سال بعد در کنکور شرکت کردم و پزشکی دانشگاه تبریز قبول شدم.
- خاطرم هست در آن دوران که در جهرم بودم شهر ما شهر بسیار محرومی بود، همسر یکی از فامیل‌های ما به خاطر خونریزی فوت کرد، ایشان مادر چند فرزند بودند که می‌شد نجات پیدا کنند اما به‌دلیل محرومیت و نبود پزشک فوت کردند این حادثه باعث شد به این فکر کنم که پزشک شوم و بیماران را رایگان معالجه کنم، این رایگان معالجه کردن بیماران در دوران دانشگاه بین من و دوستانم شکل گرفت و عهد کردیم که بعد از فارغ‌التحصیلی رایگان مداوا کنیم
- بعد از بازگشت به ایران ۴ رشته فلوشیپ را در همین دانشگاه برقرار کردم که بعد از دانشگاه تهران بالاترین میزان را این دانشگاه در اختیار دارد که شامل: فلوشیپ‌های ناباورری، طب مادران باردار، سرطان‌شناسی و لاپاراسکوپ می‌است.